

SIU/366/00.04.01/2026

144 § Lausunto Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätöksestä 2027–2030

Julkinen

Valmistelija

*Kunnanjohtaja Inka Tikkanen
etunimi.sukunimi@siuntio.fi*

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue pyytää lausuntoa Siuntion kunnalta pelastustoimen palvelutasopäätöksestä.

Pelastustoimen palvelutaso määrittelee pelastustoimen palvelujen tason ja järjestämistavan tuleville vuosille. Pelastustoimen palvelutason tulee vastata alueen riskejä ja tarpeita, myös poikkeusoloihin varautuminen huomioiden. Päätöksessä arvioidaan riskit, määritellään tavoitteet, resurssit ja palvelut sekä huomioidaan valtakunnalliset tavoitteet. Lisäksi siihen sisältyy suunnitelma palvelutason kehittämisestä. Laki pelastustoimen järjestämisestä (613/2021).

Lausuntoaika on 31.7.2026 saakka. Kokousaikataulujen vuoksi asia on valmisteltu suoraan kunnanhallitukselle ilman käsittelyä teknisessä lautakunnassa.

Lausunto pyydetään antamaan pelastustoimen palvelutasopäätöksen luonnoksen seuraavista osioista:

1. Kehittämissuunnitelma kokonaisuudessaan
 - a. Erityishuomiot kehittämissuunnitelman osaan "Yhteistyöllä konkreettisia hyötyjä asiakkaalle"
2. Yleiset muut huomiot

Lausunnon antajatahoja pyydetään lausunnoissaan erityisesti pohtimaan ehdotuksia palvelutasopäätöksen toteuttamiseen tarvittaviksi yhteistyömuodoiksi.

Lausuntopyyntö materiaaleineen löytyy kokonaisuudessa lausuntopalvelu.fi-osoitteesta:
<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=7a5e2a68-e052-4ace-ab2d-19e1bed7d2af>

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus päättää antaa seuraavan lausunnon Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätöksestä:

1. Kehittämissuunnitelma kokonaisuudessaan

Yleiset huomiot

Lausuntoluonnos on rakenteeltaan selkeä ja kattava. On hyvä, että palvelutasopäätös perustuu ajantasaiseen riskianalyysiin ja huomioi toimintaympäristön muutokset, kuten väestörakenteen kehityksen, ilmastonmuutoksen vaikutukset sekä teknologian lisääntymisen vaikutukset onnettomuusriskeihin.

Siuntion kunta pitää hyvänä, että pelastustoiminnan tavoitteet korostavat:

- riskiperusteista suunnittelua
- tiedolla johtamista
- yhteistyön vahvistamista eri toimijoiden välillä

Nämä ovat keskeisiä tekijöitä myös kunnan näkökulmasta turvallisuuden kehittämisessä.

2. Yleiset muut huomiot

Toimintavalmius ja saavutettavuus

Siuntion kunta kiinnittää erityistä huomiota toimintavalmiusaikoihin ja palvelujen saavutettavuuteen, erityisesti harvemmin asutuilla alueilla.

Luonnoksessa todetaan, että:

- Toimintavalmiudessa on ollut haasteita ja kehitys ei ole kaikilta osin ollut tavoitteiden mukaista
- Suorituskykyä on heikentänyt henkilöstöpula ja että henkilöstöpula on näkynyt esimerkiksi pelastusyksikön vahvuuksissa.

Kunta korostaa, että maaseutumaisessa kunnassa kuten Siuntio:

- Vasteajat ja riittävät resurssit ovat keskeisiä turvallisuuden kannalta
- Sopimuspalokuntien rooli on erittäin tärkeä palvelutason turvaamisessa

Käytännössä pelastustoimen palvelutaso muodostuu merkittävältä osin sopimuspalokuntien toimintakyvystä ja paikallisesta toimintavalmiudesta.

Lisäksi Siuntion kunta korostaa vilkkaasti liikennöidyn kantatie 51:n merkitystä erityisenä riskikohteena, jossa nopea ensivaste on keskeistä liikenneturvallisuuden kannalta.

Kunta pitää tärkeänä, että:

- Palvelutasopäätöksessä varmistetaan riittävä ja laadukas toimintavalmius myös haja-asutusalueilla.
- Sopimuspalokuntien toimintaedellytykset turvataan ja niiden merkitys huomioidaan jatkossakin

Palvelutasopäätöksen toimeenpanossa tulee varmistaa, että sopimuspalokuntien toimintaedellytyksiin kohdistuvat muutokset eivät heikennä pelastustoimen toimintavalmiutta tai alueellista turvallisuustasoa.

Sopimuspalokunnat ja vapaaehtoistoiminta

Siuntion kunta pitää erittäin tärkeänä sopimuspalokuntien aseman turvaamista. Luonnoksessa todetaan, että sopimuspalokunnat muodostavat merkittävän osan pelastustoimen kokonaisuudesta.

Kunnan näkemyksen mukaan:

- sopimuspalokuntien toimintaedellytyksiä, koulutusta ja rekrytointia tulee aktiivisesti vahvistaa
- erityisesti pienissä kunnissa niiden merkitys korostuu

Kunta pitää tärkeänä, että olennaiset muutokset sopimuspalokuntien toimintaedellytyksiin toteutetaan yhteistyössä ja ennakoitavasti.

Yhteistyö kunnan kanssa

Luonnoksessa korostetaan yhteistyötä kuntien kanssa mm. kaavoituksen, turvallisuussuunnittelun ja riskienhallinnan osalta.

Kunta pitää tätä erittäin tärkeänä ja korostaa erityisesti:

- pelastusviranomaisen osallistumista kaavoitukseen
- rakentamisen ohjaukseen liittyvää yhteistyötä
- turvallisuusviestinnän kehittämistä paikallisesti

Lisäksi kunta haluaa tuoda esiin, että rakentamisen suunnittelun ohjauksen sekä rakennusvalvonnan ja kaavoituksen välistä yhteistyötä tulisi vahvistaa. Viime vuosien aikana tämä yhteistyö on merkittävästi vähentynyt aiemmasta tasosta. Kunnan näkemyksen mukaan yhteistyön tiivistäminen on keskeistä turvallisen rakennetun ympäristön varmistamisessa ja ennaltaehkäisevän turvallisuustyön vaikuttavuuden parantamisessa.

Kunta pitää tärkeänä, että yhteistyö ei ole henkilösidonnaista vaan rakenteellisesti varmistettua, kuten luonnoksessa on tunnistettu kehittämistarpeena

Ennaltaehkäisy ja turvallisuusviestintä

Siuntion kunta pitää hyvänä asiana, että onnettomuuksien ehkäisy ja

turvallisuusviestintä ovat keskeisessä roolissa.

Kunta pitää tärkeänä, että viestinnässä huomioidaan:

- ikääntyvän väestön turvallisuuden huomioimista
- eri alueiden huomioiminen, kuten maaseutu ja kaupunkiympäristö
- paikallisten toimijoiden ja kunnan roolia viestinnässä
- eri kieliryhmät

Kehittämistarpeet kuntanäkökulmasta sekä yhteistyömuodot

Siuntion kunta esittää seuraavat keskeiset kehittämishuomiot:

Varmistetaan laadukkaat palvelut myös harvaan asutuilla alueilla

- Sopimuspalokuntien toiminnan ja resurssien turvaaminen sekä mitattavien tavoitteiden asettaminen
- Kuntien ja pelastuslaitoksen yhteistyön systematisointi
- Rakentamisen suunnittelun ohjauksen sekä rakennusvalvonnan ja kaavoituksen yhteistyön vahvistaminen.
- Turvallisuusviestinnän ja ennaltaehkäisevän työn vahvistaminen paikallistasolla

Yhteenveto

Siuntion kunta pitää palvelutasopäätösluonnosta pääosin kattavana ja perusteltuna. Kunta korostaa kuitenkin erityisesti yhteistyön, toimintavalmiuden, alueellisen yhdenvertaisuuden ja sopimuspalokuntien roolin merkitystä palvelutason turvaamisessa.

Kunta korostaa, että palvelutason toteutuminen edellyttää paikallisen toimintavalmiuden turvaamista sekä sopimuspalokuntien toimintaedellytysten varmistamista. Palvelutasopäätöksen toimeenpanossa tulee huolehtia siitä, etteivät muutokset heikennä pelastustoimen saavutettavuutta tai alueellista turvallisuustasoa.

Käsittely

Merkittiin, että Kenneth Flythström oli esteellinen. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdan perusteella (yleislausekejäävi). Flythström poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi ja palasi kokoukseen asian käsittelyn päätyttyä.

Päätös Ehdotuksen mukaan.

Muutoksenhaku

Kuntalain 136 §:n mukaan seuraavasta päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.